

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ, ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ ΚΑΙ ΝΕΟΛΑΙΑΣ
ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΜΕΣΗΣ ΓΕΝΙΚΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ

ΜΑΘΗΜΑ: ΑΡΧΑΙΑ ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΠΡΟΣΑΝΑΤΟΛΙΣΜΟΥ Α΄ ΛΥΚΕΙΟΥ

ΕΞΕΤΑΣΤΕΑ ΥΛΗ ΕΝΙΑΙΑΣ ΤΕΛΙΚΗΣ ΓΡΑΠΤΗΣ ΕΞΕΤΑΣΗΣ

ΣΧΟΛΙΚΗ ΧΡΟΝΙΑ: 2023-2024

Αρχαία Ελληνική Γλώσσα

1. Ενότητα 1:

- Κείμενο: Ξενοφώντας *Ἀπομνημονεύματα* 2.1.32: *Ἡ Ἀρετὴ καὶ ὁ Ἡρακλῆς*
Μόνο κατανόηση του κειμένου, **ὄχι απόδοση** στα Νέα Ελληνικά.
- Λεξιλογικά: λαμβάνω, οἶκος

Γραμματικά και Συντακτικά φαινόμενα:

- Α΄ και Β΄ κλίση ουσιαστικών
- Δευτερόκλιτα επίθετα
- Το ρ. *εἰμί* (οριστική Ενεστώτα, Παρατατικού, Μέλλοντα)
- Προσωπικές αντωνυμίες
- Δεικτικές αντωνυμίες
- Οριστική βαρυτόνων ρημάτων σε όλους τους χρόνους στην ενεργητική και μέση φωνή
- Υποκείμενο – Συνδετικά Ρήματα – Κατηγορούμενο
- Μονόπτωτα ρήματα με αντικείμενο σε αιτιατική, γενική και δοτική
- Σύστοιχο αντικείμενο
- Εμπρόθετοι προσδιορισμοί (βάσει του κειμένου)
- Αρχικοί χρόνοι στην ενεργητική και μέση φωνή ομαλών ρημάτων και: *πράττω, ἀγορεύω, διώκω, πέμπω, νομίζω, εἰμί*

2. Ενότητα 2:

Γραμματικά και Συντακτικά φαινόμενα:

- Σχηματισμός απαρεμφάτου ενεργητικής και μέσης φωνής
- Φωνηεντόληκτα ουσιαστικά Γ΄ κλίσης
- Συμφωνόληκτα ουσιαστικά Γ΄ κλίσης (αφωνόληκτα και ημιφωνόληκτα)
- Ερωτηματική και αόριστη αντωνυμία: τίς /τί, τῖς /τῖ
- Απαρέμφατο, ἑναρθρο, ἀναρθρο (ειδικό – τελικό)
- Ταυτοπροσωπία, Ετεροπροσωπία, Απρόσωπη Σύνταξη
- Δίπτωτα μεταβατικά ρήματα
- Αρχικοί χρόνοι στην ενεργητική και μέση φωνή ομαλών ρημάτων και: *ἔχω, γράφω, δέχομαι, ἀγωνίζομαι, κρίνω, πλέω, πράττω, δεῖ, δοκεῖ*

3. Ενότητα 3:

- Κείμενο: Πλουτάρχου *Ἠθικά (Περὶ παιδῶν ἀγωγῆς)* 9 b-c: *Ἡ ἀγωγή των παιδῶν*
Κατανόηση και απόδοση του κειμένου στα Νέα Ελληνικά
- Λεξιλογικά: βάλλω, λέγω

Γραμματικά και Συντακτικά φαινόμενα:

- Φωνηεντόληκτα και συμφωνόληκτα επίθετα Γ΄ κλίσης
- Σχηματισμός και κλίση μετοχών ενεργητικής φωνής
- Εγκλίσεις του ρήματος *εἰμί* στον Ενεστώτα

- Εγκλίσεις βαρυτόνων ρημάτων στον Ενεστώτα, Μέλλοντα, Αόριστο και Παρακείμενο ενεργητικής φωνής
- Δευτερεύουσες ειδικές προτάσεις
- Ομοιόπτωτοι ονοματικοί προσδιορισμοί (βάσει του κειμένου)
- Εμπρόθετοι προσδιορισμοί (βάσει του κειμένου)
- Αρχικοί χρόνοι στην ενεργητική και μέση φωνή ομαλών ρημάτων και: λέγω, πίπτω, φεύγω, άκούω, φυλάττω

4. Ενότητα 4:

- Κείμενο: Ξενοφώντας Έλληνικά 2.2.3-4: Η Πάραλος αναγγέλλει τη συμφορά
Κατανόηση και απόδοση του κειμένου στα Νέα Ελληνικά
- Λεξιλογικά: άγγέλλω, πόλις

Γραμματικά και Συντακτικά φαινόμενα:

- Σχηματισμός και κλίση μετοχών μέσης φωνής
- Ευκτική του ρήματος είμι στον Μέλλοντα
- Εγκλίσεις βαρυτόνων ρημάτων στον Ενεστώτα, Μέλλοντα, Αόριστο και Παρακείμενο μέσης φωνής
- Επιθετική ή αναφορική μετοχή (βάσει των κειμένων)
- Κατηγορηματική μετοχή (βάσει των κειμένων)
- Επιρρηματική μετοχή (βάσει των κειμένων)
- Η σύνταξη των μετοχών - Συνημμένη και Απόλυτη μετοχή (βάσει των κειμένων)
- Ομοιόπτωτοι ονοματικοί προσδιορισμοί (βάσει του κειμένου)
- Εμπρόθετοι προσδιορισμοί (βάσει του κειμένου)
- Αρχικοί χρόνοι στην ενεργητική και μέση φωνή ομαλών ρημάτων και: άγγέλλω, πάσχω, πείθω

5. Ενότητα 5:

- Κείμενο: Ξενοφώντας Άγησίλαος 7. 1 -2: Η φιλοπατρία του Άγησίλαου
Κατανόηση και απόδοση του κειμένου στα Νέα Ελληνικά
- Λεξιλογικά: τίθημι, φαίνω -ομαι

Γραμματικά και Συντακτικά φαινόμενα:

- Ομαλά παραθετικά επιθέτων και επιρρημάτων
- Κτητικές αντωνυμίες
- Αναφορικές αντωνυμίες (ὅς/ ἧ/ ὅ, ὅστις/ ἧτις/ ὅ,τι)
- Α΄ και β΄ ὅρος σύγκρισης
- Ομοιόπτωτοι ονοματικοί προσδιορισμοί (βάσει του κειμένου)
- Εμπρόθετοι προσδιορισμοί (βάσει του κειμένου)
- Δευτερεύουσες ενδοιαστικές προτάσεις
- Αρχικοί χρόνοι στην ενεργητική και μέση φωνή ομαλών ρημάτων και: ἄρχω

6. Ενότητα 6:

Γραμματικά και Συντακτικά φαινόμενα:

- Αόριστος Β΄
- Παθητικός Μέλλοντας Α΄ και Β΄, Παθητικός Αόριστος Α΄ και Β΄
- Ενεργητική και Παθητική Σύνταξη, Ποιητικό αίτιο
- Αρχικοί χρόνοι στην ενεργητική και μέση φωνή ομαλών ρημάτων και: ἄγω, τυγχάνω, ἄμαρτάνω

7. Ορθογραφία: Κείμενο Ενότητας 5 (Ξενοφώντας Άγησίλαος 7. 1 -2)

8. Αντίστροφο

9. Θεματογραφία

Αρχαία Ελληνική Γραμματεία**Θουκυδίδη Δημηγορίες**

- Εισαγωγή
 - Θουκυδίδης: Βασικές σοφιστικές απόψεις, σελ. 13
 - Η μέθοδος του Θουκυδίδη σελ. 16-17
 - Εισαγωγή στον *Διάλογο Μηλίων και Αθηναίων*: Φύση και χρονολογία της σύνθεσης του Διαλόγου, σελ. 93-95. Ανάλυση του Διαλόγου, σελ. 95-96
- Θουκυδίδη *Δημηγορίες, Διάλογος Μηλίων και Αθηναίων*, §§ 101-113, σελ. 102-105

Σημειώσεις:

- Όλα τα κεφάλαια και οι συναφείς δείκτες επιτυχίας και επάρκειας περιγράφονται αναλυτικά στον Προγραμματισμό και στο Αναλυτικό Πρόγραμμα του μαθήματος:
<https://archm.schools.ac.cy/index.php/el/archaia/programmatismoj>
<https://archm.schools.ac.cy/index.php/el/archaia/analytiko-programma>
- Νοείται ότι, οποιοδήποτε μέρος της διδακτέας ύλης δεν περιλαμβάνεται στην εξεταστέα ύλη, πρέπει οπωσδήποτε να διδαχθεί, καθώς αποτελεί πυρηνική γνώση και είναι προαπαιτούμενο για τα Αρχαία Ελληνικά Κατεύθυνσης στη Β΄ Λυκείου.